

Tjänsteskrivelse

Datum

Vår referens

Alice Svensson
Utredningssekreterare
alice.svensson2@malmo.se

Lokalbehovsplan FSKF-2024-389

Sammanfattning

Lokalbehovsplanen utgör grunden för nämndens lokalförsörjningsarbete. Planen uppdateras årligen och beskriver nämndens övergripande lokalbehov idag och framöver. I planen beskrivs användandet av befintliga lokaler, hur lokalbehoven utvecklar sig under perioden samt hur planeringen ser ut för att tillgodose de behoven. Planen beskriver också hur nämndens lokalkostnader påverkas av planeringen. Lokalbehovsplanen utgör ett underlag dels för den egna verksamheten, dels för stadens samlade lokalförsörjningsarbete.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner lokalbehovsplanen 2026–2035 och översänder den till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 241218 Lokalbehovsplan 2026-2035
- Lokalbehovsplan 2026-2035 ordförandeberedning

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2024-12-09
Förskolenämnden 2024-12-18

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Förskolan styrs av skollagen (2010:800) med en läroplan som anger mål och riktlinjer. Förskolenämnden erbjuder verksamheter för alla barn från att de fyller ett år till att de börjar förskoleklass. Nämndens viktigaste ansvar avseende lokalplaneringen är att säkerställa att den samlade platskapaciteten årligen möter upp behovet av

förskoleplatser, så att alla barn som är i behov av förskola (efterfrågan) ska kunna erbjudas plats.

Förskolan är den skolform som i högst utsträckning kan bidra till att bryta social och ekonomisk ojämlikhet då förskolan möter barnen tidigt i livet. Lokalerna är av strategisk betydelse för barnens utbildning och för att bygga Malmö helt genom den geografiska placeringen. I det sammanhanget är ändamålsenliga lokaler för förskolans uppdrag en viktig grundförutsättning för att stödja barnens behov av god omsorg, utveckling och lärande. Dessutom är ändamålsenliga lokaler av betydelse för kompetensförsörjningen då fler och kvalificerade medarbetare söker sig till förskolor med ändamålsenliga lokaler.

Årets lokalbehovsplan har fokus på den kommunala verksamheten och dess lokalbehov, samt på konsekvenserna om behovet av platser med god kvalitet inte kan tillgodoses. Jämfört med förra årets lokalbehovsplan har denna plan färre antal projekt och en prioritering har skett som inneburit senareläggning av flera nybyggnadsprojekt. Volymen och takten på avvecklingar är i årets lokalbehovsplan också förändrad för att möta den prognostiserade befolkningsminskningen.

I föreliggande lokalbehovsplan framgår att det finns behov av nya förskolelokaler, trots befolkningsminskning under planeringsperioden. Utbyggnadsbehovet drivs framför allt av behovet av att ersätta platser i lokaler med tillfälliga bygglov och lokaler med brister samt för att kunna erbjuda förskoleplatser i utbyggnadsområden.

Kapaciteten och volymen av platser inom fristående verksamheter kan snabbt förändras och för nämnden som har det samlade ansvaret för att erbjuda förskola för alla barn i Malmö innebär det en stor osäkerhetsfaktor.

För planeringsperioden innefattas 23 nybyggnadsobjekt motsvarande cirka 3 000 platser samt avvecklingsplanering motsvarande cirka 3 000 platser. Planeringen innebär således ingen nettoutbyggnad. Det bör poängteras att i avvecklingsplaneringen är ca 950 platser i lokaler med tillfälliga bygglov som inte går att förlänga. Utvecklingen i Västra Flensburg berör ca 425 platser, den förändringen sker inte utifrån förskolenämndens behov. Resterande platser som planeras för avveckling är ej ändamålsenliga lokaler med stora eller mycket stora brister.

Enligt planeringen i denna lokalbehovsplan kommer standarden i förskolenämndens lokalbestånd att höjas. Som tidigare framgått är ändamålsenliga lokaler en viktig förutsättning för att säkerställa långsiktig tillgång till förskoleplatser och en del nämndens kompensatoriska uppdrag.

Den största befolkningsstillväxten sker i utbyggnadsområdena och det är därför väsentligt att samhällsservice, som förskolor, planeras in i tidiga skeden. Stor del av de

nya förskolorna planeras i utbyggnadsområden. Detta för att motverka rådande kapacitetsbrist (som exempelvis i Hyllie) men också för att motverka att brist på förskoleplatser ska uppstå i dessa områden. Att förskolor får ta plats i staden är angeläget inte bara för förskolenämnden, utan för att Malmö ska vara en attraktiv stad.

Den samlade planeringsvolymen är tillräcklig för att möta upp det förväntade behovet under planeringsperioden. Det ska framhållas att planeringen är snäv och att det finns begränsade marginaler för att hantera förseningar i nybyggnationer. Handlingsutrymmet för att hantera behoven är främst kopplad till senareläggning av avvecklingar av lokaler med brister.

Trots en omfattande planering för utbyggnad i kombination med att tillgången på platser i staden som helhet bedöms som tillräcklig, väntas dock fortsatt geografiska obalanser i fördelningen av platser. I delar av staden är bedömningen att det kommer att råda platsbrist under hela planeringsperioden.

Den planerade utbyggnaden väntas få konsekvenser för lokalkostnadsutvecklingen, som bedöms som svår för förskolenämnden att finansiera inom befintlig ram.

Internhyresmodellen bedöms försvåra finansieringar inom kommunbidraget, eftersom nya förskolor blir betydligt mer kostsamma under de första åren de är i bruk.

Bedömningen är att det krävs någon form av förändringar i de ekonomiska förutsättningarna för att underlätta nämndens möjligheter till finansiering.

Sammanfattning av planens budskap

- Utbyggnadsbehovet drivs framför allt av att ersätta platser i lokaler med tillfälliga bygglov och lokaler med brister samt för att kunna erbjuda förskoleplatser i utbyggnadsområdena.
- Ändamålsenliga lokaler och utemiljöer anpassade för förskoleverksamhet är en viktig förutsättning för att säkerställa långsiktig tillgång till förskoleplatser och en del nämndens kompensatoriska uppdrag.
- Kapaciteten inom fristående verksamhet utgör en stor osäkerhetsfaktor för nämndens lokalplanering.
- Tillgång till förskolor i hela staden är angeläget för att Malmö ska kunna vara en attraktiv stad och för att motverka geografiska obalanser.
- Lokalkostnadsutvecklingen bedöms svår att finansiera inom befintlig ram och det krävs någon form av förändring i de ekonomiska förutsättningarna för att underlätta nämndens finansiering.

Ansvariga

Gabriella Fricke Enhetschef

Susanne Nilsson Avdelningschef

Serene Rosberg Förvaltningschef